

ΕΝΘΕΤΟ
GPS και για
τη θάλασσα

ΤΡΙΤΗ
10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2008
ΕΥΡΩ 1,30

Πάμε... Σουηδία με σύστημα Πορτογαλίας

Με όπλο ξανά την άμυνα και με καλή ψυχολογία, η Εθνική ρίχνεται απόψε στη μάχη του Euro.

ΣΕΛΙΔΕΣ 25, 30, 35

ΠΑΣΟΚ: διαγραφές στη Νεολαία

Σε διαγραφές στελεχών της Νεολαίας προχωράει το ΠΑΣΟΚ μετά τη διαδικασία εκλογής νέας ηγεσίας στην ΠΑΣΠ.

ΣΕΛΙΔΑ 7

Ο γερο-blogger και η θάλασσα

Στα 68 του ο Δημήτρης Μπεθάνης περιγράφει στο blog του τη ζωή που πέρασε στα καράβια.

ΣΕΛΙΔΑ 17

70.000 κλικ για Σεργιανόπουλο

Περίπου 70.000 άνθρωποι εκδήλωσαν τη θλίψη τους για τον θάνατο του Ν. Σεργιανόπουλου στο Ίντερνετ.

ΣΕΛΙΔΑ 12

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΑΠΟ
ΤΡΕΙΣ ΕΝΟΠΛΟΥΣ
ΣΕΛΙΔΑ 18

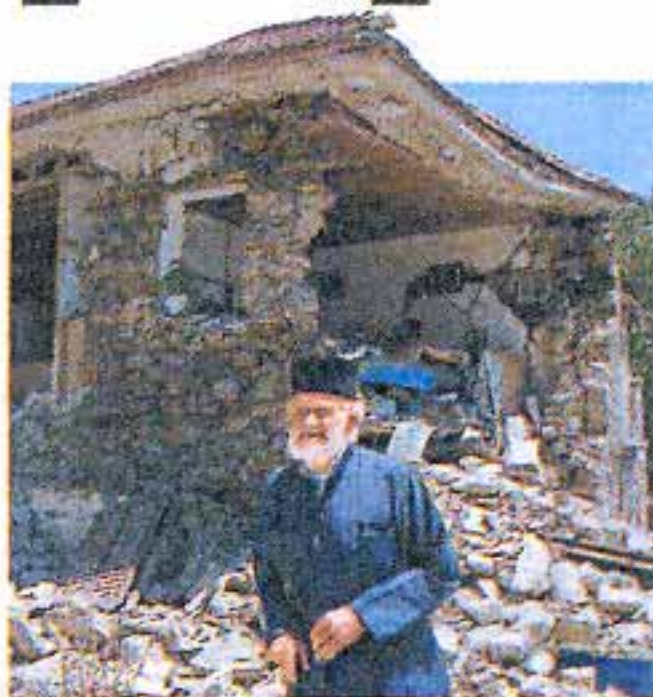
Απαγωγή - θρίλερ βιομηχάνου της Θεσσαλονίκης

Γ. ΜΥΛΩΝΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΣΕΒ ΒΟΡΕΙΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Ενώ παραμένει ο συναγερμός για μετασεισμούς...

Ρίχτερ φημών μεγαλώνουν την αγωνία

ΧΩΡΙΟ - ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Πέρσι μας έκαψαν
οι άνθρωποι,
φέτος μας
γκρέμισε ο Θεός
ΒΑΛΜΗ ΗΛΕΙΑΣ

6,5R

Κύριος
σεισμός

4,4R
έως
4,6R

2
μετασει-
σμοί

4,0R
έως
4,4R

5
μετασει-
σμοί

3,4R
έως
4,0R

22
μετασει-
σμοί

Μας προβληματίζει η υποτονικότητα

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΡΑΣΤΑΘΗΣ

«Υποτονική χαρακτηρίζεται η μετασεισμική ακολουθία»

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΕΚΚΑΣ

«Μπορεί να έχουμε μεγάλο σεισμό σε μερικούς μήνες από τώρα»

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

«Δεν θα απέκλεια μεγάλο μετασεισμό μεγέθους 5,5 Ρίχτερ»

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ

«Η κρίσιμη περίοδος είναι το επόμενο 48ωρο από τον σεισμό»

Καταιγίδα φημών χωρίς ταυτότητα για επικείμενο μεγάλο σεισμό φουντώνει την αγωνία των σεισμοπαθών σε Ηλεία και Αχαΐα, ενώ οι σεισμολόγοι προβληματίζονται με την έως τώρα υποτονική, όπως τη χαρακτηρίζουν, μετασεισμική ακολουθία στην περιοχή.

**ΕΚΚΕΝΩΝΟΥΝ ΧΩΡΙΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΟΒΟ
ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΩΝ**

ΣΕΛΙΔΕΣ 13-16

Απόλυτο αδιέξοδο με τα σκουπίδια

ΣΕΛ. 10
ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ
(ΣΕΛ. 3)

... και 4,9 Ρίχτερ στην οικονομία

Σεισμό και στην οικονομία προκαλεί η εκτίναξη του πληθωρισμού στο 4,9% τον Μάιο που αποτελεί ρεκόρ δεκαετίας. Μάλιστα, οι προοπτικές είναι δυσσώωνες όπως προκύπτει από τις προβλέψεις των διεθνών οίκων, αλλά και της συνόδου των 8 πλουσιότερων χωρών του κόσμου που δεν αποκλείουν να σκαρφαλώσει το πετρέλαιο ακόμη και στα 150 δολ. το βαρέλι μέσα στο καλοκαίρι.

ΣΕΛ. 53-55

**ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΕ
ΤΟ ΦΘΗΝΟ ΓΑΛΑ**

Ρίχτερ φημών προκαλούν πανικό

Ο «επέρχομενος μεγάλος σεισμός» τρομοκρατεί τους κατοίκους σε Ηλεία και Αχαΐα

Στο έλεος των φημών περί επέρχόμενου «μεγάλου σεισμού», που ενισχυόταν από τον πόλεμο των σεισμολόγων βρέθηκαν χθες οι κάτοικοι των σεισμόπληκτων περιοχών της Αχαΐας και της Ηλείας. Η αγωνία των κατοίκων, ιδιαίτερα εκείνων που τα σπίτια τους έχουν υποστεί ζημιές, έφθασε στο κατακόρυφο χθες το απόγευμα αφού η φημολογία είχε φθάσει να προσδιορίζει και συγκεκριμένο δίωρο για την εκδήλωση σεισμού.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Πάνος Θεοδωρακόπουλος

«**Σ**υνάδελφος μου είπε πως άκουσε ότι σε άλλες γειτονιές η Αστυνομία μοίραζε χαρτιά που έλεγαν να βγούμε από τα κτίρια γιατί μεταξύ 5 με 7 θα γινόταν ισχυρός μετασεισμός. Σ' εμένα τέτοιο χαρτί δεν ήρθε. Μετά άκουσα ότι ο ισχυρός σεισμός θα γίνει το βράδυ. Ο Θεός να μας φυλάει», λέει χαρακτηριστικά ο κ. Άγγελος Κατσίκης, μανάβης στην Ακτή Δυμαίων, στην Πάτρα.

Οι κάτοικοι της Βορειοδυτικής Πελοποννήσου πέρασαν άλλη μια νύχτα αγωνίας. Πάνω από 18 χωριά στην Αχαΐα και την Ηλεία έχουν υποστεί σοβαρές καταστροφές, ενώ πληγές μετρά και η Πάτρα. Χθες το απόγευμα αποφασίστηκε να εκκενωθούν προληπτικά τρία χωριά στα όρια των δύο νομών: τα χωριά Πόρτες, η Χαραυγή και Σανταμέρι είναι χτισμένα στη σκιά μεγάλων βράχων και υπήρχε κίνδυνος σε ένα μετασεισμό να αποκολληθούν τμήματα.

Οι περιοχές που επλήγησαν περισσότερο είναι η Κάτω Αχαγιά, το Σανταμέρι, η Φώσταινα, το Πέτα, ο Άγιος Στέφανος, οι Πόρτες, η Χαραυγή και

Περισσότερα από 18 χωριά υπέστησαν ζημιές

ΕΙΔΙΚΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΩΝ
2611-100301 έως 310
 Από 8 π.μ. έως 10 μ.μ. με αστική χρέωση από όλη την Ελλάδα

«ΡΑΝΤΕΒΟΥ» ΜΕ ΤΟΝ ΕΓΚΕΛΑΔΟ

Ακρίβεια... δίωρου (5-7 μ.μ.) είχε η φημολογία για νέο μεγάλο σεισμό στις πληγείσες περιοχές ενώ κάποιοι ενέπλεξαν και την αστυνομία

χωριά του Δήμου Τριταίας στην Αχαΐα. Όσο για την Ηλεία, οι Αμαλιάδα, Γαστούνη, Βαρθολομιό, Ανδραβίδα, Λεχαινά, Βάρδα, Βουπρασία και η Πηνεία.

Σημαντικές ζημιές στην Πάτρα

Στην Πάτρα σημαντικές ζημιές έχει υποστεί το κτίριο του ΟΛΠΑ στο Λιμάνι, το σχολικό συγκρότημα «Τεμπονέρα», το νοσοκομείο «Άγιος Ανδρέας» και πέντε πολυκατοικίες στο κέντρο της πόλης, που εκκενώθηκαν από τους ενοίκους τους.

Σήμερα κλιμάκια μηχανικών θα ελέγξουν το Δικαστικό Μέγαρο και το Ιστορικό Δημοτικό Θέατρο, έργο του Τσίλερ.

Η έντονη φημολογία για επικείμενο ισχυρό σεισμό κοντά στην Πάτρα επέτεινε τον φόβο και τον πανικό των κατοίκων. «Την ώρα του σεισμού είδα τον δρόμο να κάνει κύματα. Τα αυτοκίνητα πετάχτηκαν αριστερά και δεξιά. Φοβήθηκα. Λογικό είναι να φοβόμαι νέο σεισμό. Με έχουν τρομοκρατήσει οι φήμες που λένε για νέα δόνηση. Ίσως περάσω το βράδυ στην παραλία», λέει ο κ. Παναγιώτης Κολοκυθάς, κάτοικος Πάτρας. «Δεν έχω ακούσει και υπεύθυνη φωνή να μου πει τι να κάνω, πού να πάω», συμπληρώνει.

Στην Αμαλιάδα, στην Ανδραβίδα, στη Γαστούνη, σπασμένες τζαμαρίες, τρόμος και απόγνωση, ενώ μεγάλα προβλήματα υπάρχουν στον κάμπο της Ηλείας όπου οι σοβαρές ζημιές στα αντλιοστάσια μετά τον σεισμό άφησαν τις καλλιέργειες δίχως νερό.

Ο τουρισμός

Πάντως κανένα απολύτως πρόβλημα δεν διαπιστώθηκε στα τουριστικά καταλύματα των δύο νομών, ούτε έχει μεταβληθεί ο προγραμματισμός των κρατήσεων, όπως επισημάνθηκε από το υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης. Ο υπουργός κ. Άρης Σπηλιωτόπουλος είχε σύσκεψη στην Ηλεία με εκπροσώπους της αυτοδιοίκησης και του τουρισμού, οι οποίοι εξέφρασαν αγωνία για την τουριστική κίνηση εν όψει του τριμήνου του Αγίου Πνεύματος.

ΓΙΑ «ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ» ΚΑΝΟΥΝ ΛΟΓΟ ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ακατάλληλα τα 38 από τα 51 κτίρια της Βάλμης

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Χρήστος Μανωλάς

«**ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΑΥΤΟ** δεν το αγάπησαν ούτε οι άνθρωποι ούτε ο Θεός. Οι άνθρωποι πέρασε το καλοκαίρι το έκαψαν, ο σεισμός φέτος το γκρέμισε». Η κυρία Νικολίτσα Μπαλκαμά είχε πρωτοέρθει στο χωριό Βάλμη του Νομού Ηλείας όταν ήταν 20 χρόνων. Τώρα, στα 80 της, πρέπει να αφήσει το σπίτι της.

Η καταστροφή που υπέστη το χωριό είναι άνευ προηγουμένου. Οι επιστήμονες του Ινστιτούτου Γεωλογικών Μελετών Ερευνών και οι μηχανικοί του ΥΠΕΧΩΔΕ που έκαναν αυτοψία στο ορεινό και δυσπρόσιτο χωριό, αναζητούν τα αίτια που η Βάλμη μετατράπηκε σε χωριό - φάντασμα. Από τα 51 κτίρια του χωριού, τα 38 έχουν κριθεί ακατάλληλα ενώ και τα υπόλοιπα παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα. «Ήρθαμε εδώ προκειμένου να βρούμε τι συμβαίνει στο υπέδαφος της συγκεκριμένης περιοχής. Αν μη τι άλλο πρόκειται για παράξενο φαινόμενο», σημειώνει ο κ. Ιωάννης Καρφάκης, μέλος του κλιμακίου του ΙΓΜΕ, που βρέθηκε από χθες το πρωί στη Βάλμη.

Βομβαρδισμένο τοπίο

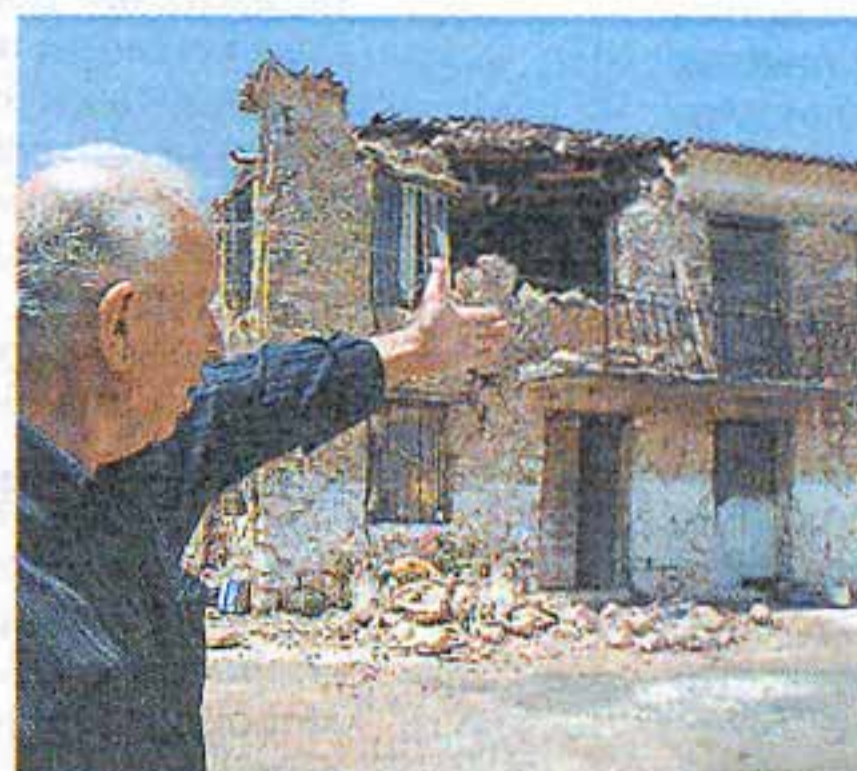
Το χωριό παρουσίαζε χθες εικόνα βομβαρδισμένου τοπίου. Τοίχοι ολόκληροι είχαν καταρρεύσει, ενώ είχε σωριαστεί ακόμη και η εκκλησία. «Αντέξε

■ «**Το χωριό αυτό** δεν το αγάπησαν ούτε οι άνθρωποι ούτε ο Θεός», λέει με παράπονο η 80χρονη Νικολίτσα Μπαλκαμά

σεισμούς και σεισμούς. Την είχε χτίσει ο πατέρας μου το 1888 και από τότε την είχαμε ανακαινίσει άλλες δύο φορές. Την είχε γλιτώσει πέρασε στη φωτιά. Τώρα μετατράπηκε σε ένα σωρό μπάζα», τονίζει ο πάτερ Νικόλαος Μπαλκαμάς. Είναι 80 ετών και όπως λέει δεν αντέχει να τη φτιάξει ξανά

από το μηδέν. Για τους κατοίκους της Βάλμης ο σεισμός ήρθε να ολοκληρώσει την καταστροφή που είχε αφήσει πίσω της η μεγάλη πυρκαγιά στην περιοχή της Πηνείας πέρασε το καλοκαίρι. Οι καλλιέργειες γύρω από το χωριό είχαν υποστεί σημαντικές ζημιές, αλλά τουλάχιστον τούς είχαν μεί-

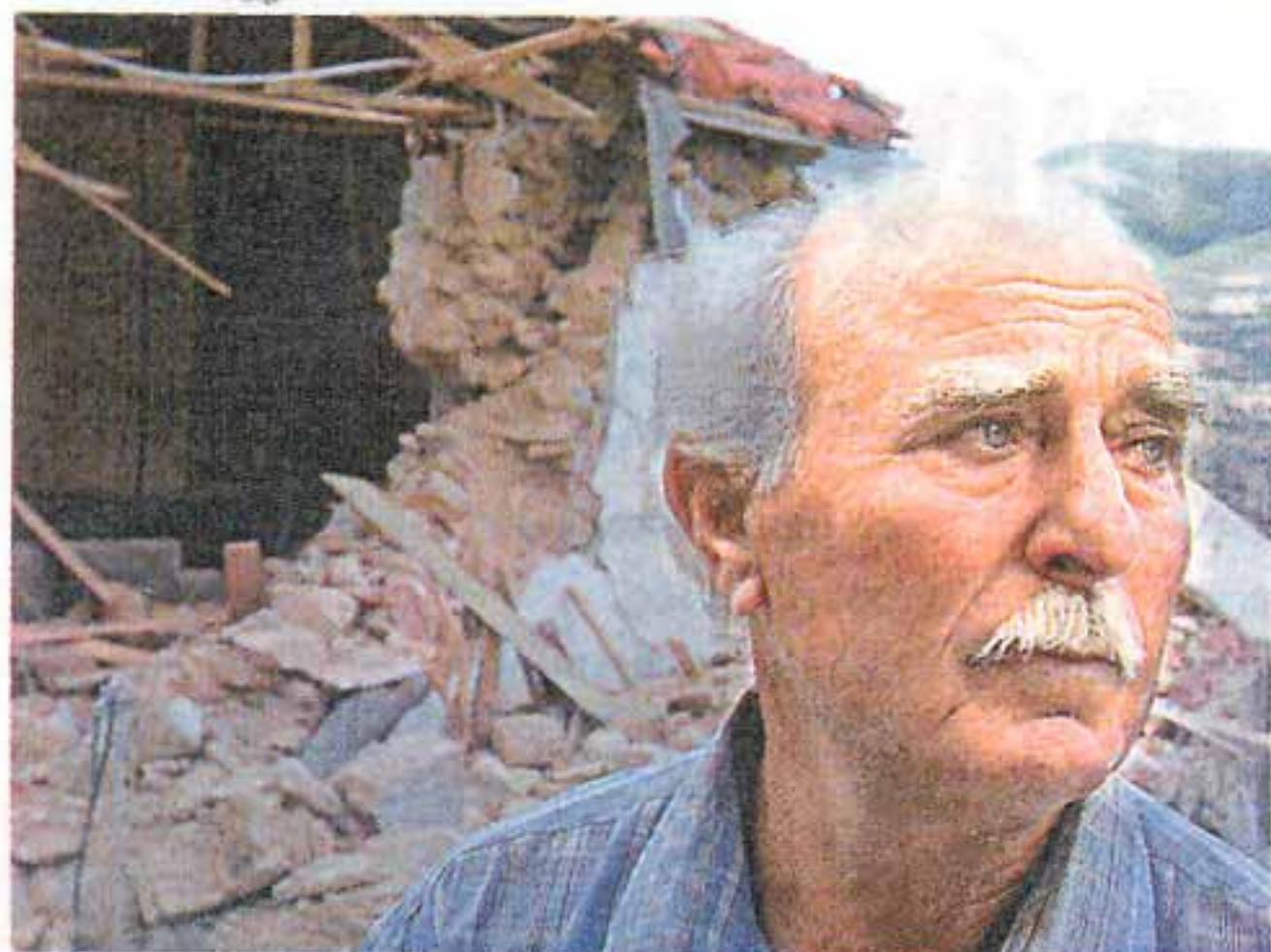

■ «**Εκείνο που κάνει εντύπωση** είναι το γεγονός ότι ούτε και τα καινούργια κτίρια άντεξαν τον σεισμό. Παντού βλέπεις χαλάσματα», λέει ο κ. Νίκος Πανατζής

νει τα σπίτια τους. «Τώρα τα χάσαμε κι αυτά», έλεγαν χθες. Η κυρία Σπυριδούλα Πανατζή βρίσκεται σε ένα κρεβάτι κάτω από μια κληματαριά. Αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υγείας και δεν μπορεί να μετακινηθεί. «Την ώρα του σεισμού κατατρόμαξα. Ήθελα να μπορούσα να σηκωθώ να φύγω. Τελικά με μετέφεραν μαζί με τα κρεβάτια μου έξω από το σπίτι», λέει.

Οι κάτοικοι του χωριού αναζητούσαν ό,τι θα μπορούσαν να περισώσουν μέσα από τα χαλάσματα. Οι περισσότεροι αναζήτησαν φιλοξενία σε σπίτια συγγενών και φίλων σε περιοχές πιο ασφαλείς. «Εκείνο που κάνει εντύπωση είναι το γεγονός ότι ούτε και τα καινούργια κτίρια άντεξαν τον σεισμό. Παντού βλέπεις χαλάσματα. Περιμένουμε από το κράτος να μας βοηθήσει. Δεν αντέχουμε άλλο να επουλώνουμε τις πληγές μας», λέει ο κ. Νίκος Πανατζής.

Κλιμάκιο του Στρατού μετέφερε λυόμενα σπίτια τα οποία θα τοποθετηθούν στις περιοχές γύρω από το χωριό. «Θα είναι δύσκολη η εγκατάσταση επειδή δεν υπάρχουν επαρκείς ελεύθεροι χώροι. Η Ηλεία υποφέρει. Πρέπει να εφαρμοστεί μια ολοκληρωμένη πολιτική αντιμετώπισης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε», τονίζει ο αντινομάρχης Ηλείας κ. Ευγένιος Μπαλκαμάς, που κατάγεται από τη Βάλμη.

■ Η απόγνωση ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του αγρότη Νίκου Δημόπουλου, μπροστά από τα ερείπια του σπιτιού του στο Σανταμέρι Αχαΐας

ΟΠΩΣ ΣΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Μοιράζει και πάλι «τριχίλιαρα» η κυβέρνηση

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Διονύσης Νασόπουλος

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝΤΑΣ τις κινήσεις του περασμένου καλοκαιριού, όταν οι πυρκαγιές σάρωσαν την Ηλεία και την Αχαΐα, αποφάσισε η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τις νέες πληγές που άνοιξε στους δύο νομούς ο Εγκέλαδος – και προσδοκά ότι με αυτή την αντίδραση θα αποκομίσει και πολιτικά οφέλη, σε μια περίοδο μάστιγα που «τρέχουν» αρκετές δημοσκοπήσεις.

Βασικός στόχος του Μαξίμου είναι να εμφανιστεί η κρατική μηχανή σε πλήρη ετοιμότητα, ενώ για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος που θα κατευνάσει τις όποιες αντιδράσεις, στο κυβερνητικό επιτελείο θεωρούν ότι είναι κρίσιμο να χορηγηθεί άμεσα και χωρίς «παρατράγουδα» το περιβόητο βοήθημα των 3.000 ευρώ.

Τα μέτρα ανακούφισης των πληγέντων και αποκατάστασης των ζημιών που ανακοινώθηκαν χθες από την κυβέρνηση αναμένεται να συνδυαστούν τις επόμενες ημέρες και με επίσκεψη του Πρωθυπουργού στους δύο νομούς. Με τους προβολείς στα κατεδαφισμένα χωριά της Ηλείας και της Αχαΐας, η κυβέρνηση ευελπιστεί όχι μόνον να μεταβάλει την πολιτική ατζέντα, αλλά κυρίως να φανεί αποτελεσματική στη διαχείριση μιας κρίσης.

Πρώτος ο γραμματέας του κόμματος κ. Ελ. Ζαγορίτης, ο οποίος ανέφερε ότι «η κυβέρνηση κινήθηκε άμεσα και στάθηκε με σχέδιο και υπευθυνότητα στο πλευρό των πληγέντων».

Παπανδρέου: «Δεν αρκούν τα βοηθήματα»

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Γ. Παπανδρέου διεμίνυσε, πάντως, στην κυβέρνηση να μην καταφύγει «στις γνωστές, επικοινωνιακού χαρακτήρα, πρακτικές της», αλλά να καταρτίσει ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανασυγκρότηση της περιοχής. «Δεν αρκούν τα βοηθήματα, ζητούμε να καταγραφούν άμεσα οι ζημιές και να αντιμετωπιστούν οι καθημερινές ανάγκες των πληγέντων. Ζητούμε τον απαραίτητο συντονισμό και μέτρα μακράς πνοής, διότι η Πελοπόννησος πρέπει επιτέλους να σταθεί και πάλι στα πόδια της», τόνισε με έμφαση.

Δωρεάν αποκατάσταση κτιρίων

Ακολουθώντας σε μεγάλο βαθμό τις εξαγγελίες για τους πληγέντες από τις πυρκαγιές, η χθεσινή διυπουργική επιτροπή αποφάσισε:

1. Να χορηγηθούν άμεσα 3.000 ευρώ στους σεισμοπαθείς που τα σπίτια τους είτε καταστράφηκαν ολοσχερώς, είτε κρίνονται κατεδαφιστέα, είτε κρίνονται επισκευάσιμα αλλά προς το παρόν μη κατοικήσιμα. Για το βοήθημα των 3.000 ευρώ οι πληγέντες θα απευθύνονται μόνο στην Αγροτική Τράπεζα, με την ταυτότητά τους, βεβαίωση του τοπικού δημάρχου ότι είναι μόνιμοι κάτοικοι, καθώς και βεβαίωση της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων από την οποία θα προκύπτει ότι το σπίτι τους κρίνεται πως δεν είναι κατοικήσιμο.

2. Να χορηγηθεί αποζημίωση οικοσκευής 10.000 ευρώ σε όσες οικογένειες τα σπίτια τους κατέρρευσαν ή κρίνονται κατεδαφιστέα.

3. Την ανακατασκευή με έξοδα της Πολιτείας των κτιρίων που γκρεμίστηκαν ολοσχερώς ή θα γκρεμιστούν ως μη κατοικήσιμα, καθώς και τη δωρεάν επισκευή των κτιρίων που κρίνονται επισκευάσιμα. Στην ίδια κατηγορία, όπως ανακοίνωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Θόδ. Ρουσόπουλος, θα υπαχθούν και τα εξοχικά που βρίσκονται στη σεισμόπληκτη περιοχή

Προβληματίζουν οι

Ο ισχυρός μετασεισμός που θα σήμανε και την εκτόνωση

Προβληματισμό προκαλεί στους σεισμολόγους η «υποτονική» σεισμική ακολουθία στην περιοχή της Ανδραβίδας. Καθώς συμπληρώνονται 48 ώρες μετά τον μεγάλο σεισμό των 6,5 Ρίχτερ, ο ισχυρός μετασεισμός που θα σήμανε και την εκτόνωση της συσσωρευμένης σεισμικής ενέργειας δεν έχει ακόμη εκδηλωθεί.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:

Στέφανος Κρίκκης
Χάρης Καρανίκας

«**Υ**ποτονικοί» χαρακτηρίζονται από σεισμολόγους και γεωλόγους οι μετασεισμοί που εκδηλώθηκαν μέχρι και χθες το βράδυ στην πληγείσα περιοχή της Ανδραβίδας. Κατά το δεύτερο 24ωρο μετά τον κύριο σεισμό των 6,5 Ρίχτερ, σημειώθηκε μόνο ένας μετασεισμός της τάξεως των 4,5 Ρίχτερ, γεγονός που επιτείνει την αγωνία για τον ισχυρό μετασεισμό που μπορεί να φτάσει τα 5,5 με 6 Ρίχτερ ώστε να εκτονωθεί το μεγαλύτερο μέρος της σεισμικής ενέργειας.

Ωστόσο, μερίδα γεωλόγων που μελετούν επί χρόνια τη συμπεριφορά των ελληνικών ρηγμάτων ανέφεραν στα «ΝΕΑ» πως ακόμη και αν εκδηλωνόταν μετασεισμός της τάξης των 5,5 Ρίχτερ,

ΜΙΚΡΗ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ

Κατά τη μετατόπιση του ρήγματος, καταγράφηκε μικρή σεισμική επιτάχυνση, που απέτρεψε μεγάλες ζημιές

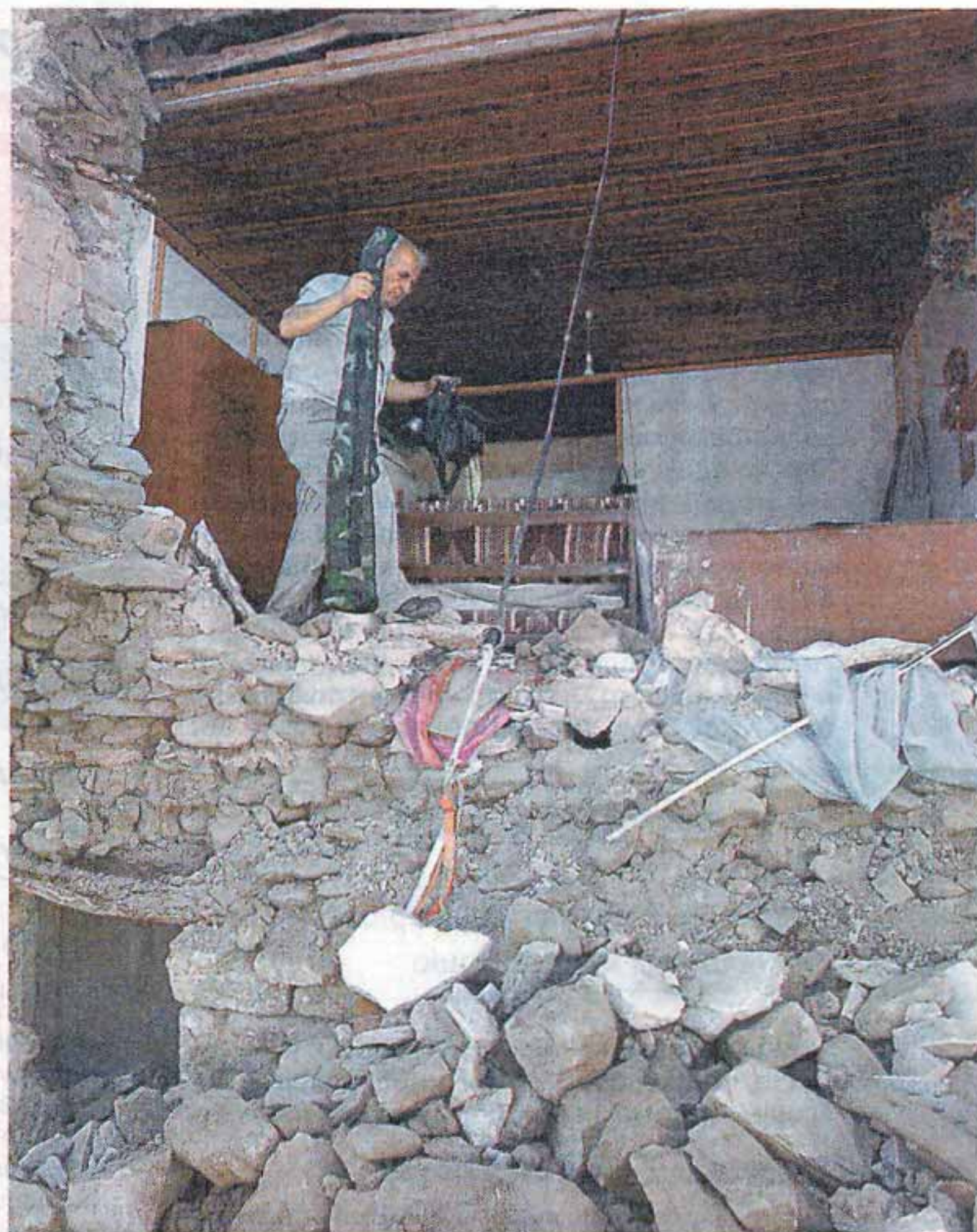
οι ζημιές που ενδεχομένως θα προκαλούσαν θα ήταν πολύ μικρότερες ή και μηδαμινές εξαιτίας της φυσιογνωμίας του ρήγματος που είναι «οριζόντιας ολίσθησης».

Κατά τη μετατόπιση του συγκεκριμένου ρήγματος, σύμφωνα με τους ειδικούς, καταγράφηκε μικρή σεισμική επιτάχυνση, η οποία απέτρεψε τις μεγάλες ζημιές. Οι ίδιοι επιστήμονες εξηγούσαν στα «ΝΕΑ» ότι τέτοιου είδους ρήγματα θεωρούνται σπάνια στον ελληνικό χώρο, καθώς αποτελούν το 5% έως το 10% των ενεργών ρηγμάτων. Και στατιστικά έχει αποδειχτεί ότι ύστερα από σειμούς άνω των 6 Ρίχτερ, πολλές φορές δεν δίνουν μεγάλους μετασεισμούς. Όμως, λόγω της παλαιότητας των σπιτιών της περιοχής και της πρόσφατης καταπόνησής τους, οι ειδικοί έχουν την επιφύλαξη ότι ακόμα και ένας μεσαίου μεγέθους μετασεισμός θα μπορούσε να προκαλέσει περαιτέρω ζημιές σε ευπαθή κτίρια.

Από την άλλη όμως πλευρά, οι σεισμολόγοι δεν παύουν να είναι επιφυλακτικοί για τη συμπεριφορά της συγκεκριμένης ρηξιγενούς ζώνης και παρουσιάζονται ανήσυχτοι για το γεγονός ότι δεν έχει εκδηλωθεί ο μεγάλος αναμενόμενος μετασεισμός, ο οποίος θα σηματοδοτούσε και το τέλος του συναγερμού που έχει σημάνει στην περιοχή εδώ και δύο μέρες.

Μετά τους 200...

«Δεν πρόκειται για τυπική συμπεριφορά μετασεισμικής ακολουθίας. Θα μπορούσαμε μάλιστα να τη χαρακτηρίσουμε υποτονική», λέει στα «ΝΕΑ» ο σεισμολόγος και κύριος ερευνητής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου κ. Βασίλης

■ **Να σώσει** ό,τι μπορεί – και παρά τους μετασεισμούς που είναι επικίνδυνοι στα ερειπωμένα κτίρια – προσπαθεί αυτός ο κάτοικος του χωριού Βάλμη στην Ηλεία, το οποίο ισοπεδώθηκε. Από τους πρώτους ελέγχους, από τα 42 σπίτια τα 36 κρίθηκαν κατεδαφιστέα ή έχουν γκρεμιστεί

Καραστάθης, που παρακολουθεί την εξέλιξη της σεισμικής δραστηριότητας στην περιοχή της Ανδραβίδας. «Βέβαια θα πρέπει να περιμένουμε μέχρι να συγκεντρωθεί ικανοποιητικός αριθμός μετασεισμών μεγέθους πάνω από 3 Ρίχτερ – περίπου 200 – για να μπορούμε να μιλήσουμε με σιγουριά», αναφέρει ο κ. Καραστάθης.

Και σε μερικούς μήνες

«Πραγματικά διακρίνεται μια υποτονικότητα στη σεισμική διέγερση της περιοχής μέχρι στιγμής. Επιθυμητό θα ήταν να σημειωθεί έως και το τέλος του 48ώρου μετά τον κυρίως σεισμό, μετασεισμός από 5,5 έως 6 Ρίχτερ. Διαφορετικά, εξαιτίας της γεωλογίας της περιοχής μπορεί να έχουμε σεισμό μεγάλου μεγέθους σε μερικούς μήνες από τώρα. Ως ένα βαθμό η μετασεισμική ακολουθία μπορεί να συνεχίσει έτσι, μπορεί όμως και να υπάρξει και ξαφνική διέγερση αρκετές ημέρες ή και εβδομάδες μετά», λέει ο κ. Ευθύμιος Λέκκας, καθηγητής Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα για

την «ανώμαλη» εξέλιξη των μετασεισμών που παρατηρείται στην περιοχή της Βορειοδυτικής Πελοποννήσου, σύμφωνα με τον κ. Λέκκα, αποτελούν οι ακολουθίες των σεισμών του 1989 στο Βαρθολομιά και του 1993 στον Πύργο, που δεν υπάκουαν σε μαθηματικά μοντέλα και κανόνες στατιστικής: «Και στις δύο περιπτώσεις είχαμε ιδιόρρυθμη σεισμική δραστηριότητα μετά τους κυρίως σεισμούς. Στο Βαρθολομιά, όπου είχαμε σεισμική δόνηση μεγέθους 5,9 Ρίχτερ, ο ισχυρός μετασεισμός εκδηλώθηκε εβδομάδες μετά και έφτασε τα 5,5 Ρίχτερ. Στην περίπτωση του Πύργου επί τρεις μήνες η μετασεισμική ακολουθία ήταν εντελώς απρόβλεπτη», λέει ο κ. Λέκκας.

Ακόμα περιμένουν

Προχθές, κατά τη διάρκεια του πρώτου 24ώρου της μετασεισμικής ακολουθίας εκδηλώθηκε και ο μεγαλύτερος μετασεισμός με μέγεθος 4,6 Ρίχτερ. Ωστόσο, σεισμολόγοι επισημαίνουν ότι σε μια «φυσιολογική» μετασεισμική ακολουθία επιφανειακού σεισμού όπως αυτού που έγινε στην Ανδραβίδα

«ΥΠΟΤΟΝΙΚΟΙ» μετασεισμοί

της συσσωρευμένης σεισμικής ενέργειας δεν έχει ακόμη εκδηλωθεί

2008: οι «περίεργοι» σεισμοί

Πέντε σεισμοί με μέγεθος πάνω από 6 Ρίχτερ, φαινόμενο «δίδυμων» σεισμών και ένας ισχυρός μετασεισμός που έγινε με καθυστέρηση δύο ετών στη θαλάσσια περιοχή των Κυθίων έχουν εκδηλωθεί από την αρχή του 2008 στην Πελοπόννησο και προβληματίσαν τους σεισμολόγους

1 **6 Ιανουαρίου**
Λεωνίδιο Αρκαδίας
6,5 Ρίχτερ. Το μεγάλο βάθος του σεισμού σώζει από εκτεταμένες ζημιές τις κατοικημένες περιοχές

2 **4 Φεβρουαρίου**
Χαλανδρίτσα Αχαΐας
«Δίδυμοι» σεισμοί **5,4 και 5,5 Ρίχτερ**

3 **14 Φεβρουαρίου**
Μεθώνη
6,5 Ρίχτερ. Την ίδια μέρα δεύτερος (νέος) σεισμός με παρακείμενο επίκεντρο 6,4 Ρίχτερ

4 **19 Φεβρουαρίου**
Δυτικά των Κυθίων
5,4 Ρίχτερ στον υποθαλάσσιο χώρο Πρόκειται για μετασεισμό που εκδηλώθηκε με περίπου 2 χρόνια καθυστέρηση μετά τον σεισμό των 6,9 Ρίχτερ με το ίδιο επίκεντρο που σημειώθηκε τον Ιανουάριο του 2006

8 Ιουνίου
ΑΝΔΡΑΒΙΔΑ
6,5 Ρίχτερ. Υποτονική μετασεισμική ακολουθία

5 **20 Φεβρουαρίου**
Νότια της Μεθώνης
6,1 Ρίχτερ. Είναι ο τρίτος σεισμός πάνω από 6 Ρίχτερ με κοντινό επίκεντρο μέσα σε 8 ημέρες

Υποτονική η μετασεισμική δραστηριότητα

Ωστόσο για την ομαλότερη εκτόνωση της ενέργειας του επιφανειακού σεισμού οι ειδικοί αναμένουν ισχυρό μετασεισμό μεγέθους 5,5 με 6 ρίχτερ

Μέγεθος	Αριθμός μετασεισμών
3,4 - 3,6	9
3,6 - 3,8	5
3,8 - 4,0	8
4,0 - 4,2	4
4,2 - 4,4	1
4,5	1
4,6	1

Πέρσι οι φωτιές, φέτος ο Εγκέλαδος, Ράντζο, κουβέρτες και ένα μολ φαγητό για τη γιαγιά, από τη Βόλμη Ηλείας που ισοπεδώθηκε

ΤΟΥΡΚΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Μιλάει για μεγάλο σεισμό στα τουρκικά παράλια και τσουνάμι

«**ΕΙΧΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙ** τον προχθεσινό σεισμό στην Ελλάδα από τον περασμένο Φεβρουάριο», δήλωσε στα «ΝΕΑ» ο Τούρκος καθηγητής Γεωλογίας Αχμέτ Ερτζάν, ο οποίος με βάση τις έρευνές του προβλέπει επίσης ότι επίκειται μεγάλος σεισμός στα τουρκικά παράλια, ενώ προειδοποιεί ακόμη και για τσουνάμι.

«Η πιο ενεργή περίοδος για το ρήγμα είναι αυτή», αναφέρει ο Τούρκος καθηγητής, ο οποίος σημειώνει ότι το τόξο αρχίζει από την Πελοπόννησο, περνάει από την Κρήτη, τη Ρόδο, φτάνει στα τουρκικά παράλια και προχωράει προς την Απάλεια και την Κύπρο. Εξηγεί ότι το ρήγμα εδώ και δέκα εκατομμύρια χρόνια διευρύνεται κατά τρία εκατοστά τον χρόνο και πως μέχρι σήμερα έφτασε τα 700 χιλιόμετρα. Ο Τούρκος καθηγητής λέει ότι τα δύο τελευταία χρόνια υπάρχει έντονη κινητικότητα στο ρήγμα λόγω της μεγάλης ενέργειας που έχει συσσωρευτεί, γι' αυτό και είναι σαν «ένα σχοινί που πάλλεται».

Ο Αχμέτ Ερτζάν προσδιορίζει ακόμη και τις πιο επικίνδυνες περιοχές, ενώ αναμένει ότι ο σεισμός θα κυμανθεί μεταξύ 6,3 και 7,3 Ρίχτερ.

«Να συνεργαστούμε»

Δεν αποκλείει επίσης το ενδεχόμενο να προκληθεί και τσουνάμι στην περιοχή όπως είχε γίνει και δύο φορές στο παρελθόν. «Αυτό το τσουνάμι θα επηρεάσει τα νησιά του Αιγαίου και τα παράλια της Τουρκίας», αναφέρει ο κ. Ερτζάν. «Πρέπει να ιδρυθεί ένα κοινό σύστημα συναγερμού για το τσουνάμι μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας», εισηγάει και υπενθυμίζει ότι αν γίνει αυτός ο σεισμός δεν θα επηρεαστεί μόνο η Ελλάδα ή μόνο η Τουρκία – θα επηρεαστούν και οι δύο χώρες.

«Πρέπει να συνεργαστούν οι Έλληνες και Τούρκοι επιστήμονες», σύμφωνα με τον Αχμέτ Ερτζάν. Πάντως για τον προχθεσινό σεισμό δηλώνει ότι «είχε ισχύ όσο μια ατομική βόμβα», ωστόσο δεν ήταν καταστροφικός επειδή η Πελοπόννησος είναι βραχύδης.

■ **Αχμέτ Ερτζάν:** «Είχα προβλέψει τον προχθεσινό σεισμό στην Ελλάδα από τον περασμένο Φεβρουάριο»

Εδώ Κωνσταντινούπολη
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ
Άννα Ανδρέου

στατιστικά αναμένεται κατά τις πρώτες 3-4 ημέρες να υπάρξει ισχυρός μετασεισμός και πλούσια μετασεισμική δραστηριότητα. Όμως, στην περίπτωση της σεισμικής δόνησης της 8ης Ιουνίου κάτι τέτοιο δεν έχει διαπιστωθεί προς το παρόν από τους ειδικούς.

Υπάρχουν και εξαιρέσεις

Ωστόσο υπάρχουν και οι εξαιρέσεις: Όπως επεσήμανε ο ομότιμος καθηγητής Σεισμολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Βασίλης Παπαζάχος, «ισχυρός μετασεισμός έχει εκδηλωθεί και 40 ημέρες μετά τον κύριο σεισμό». Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΟΑΣΠ και καθηγητή του τομέα Γεωφυσικής - Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κώστα Μακρόπουλο, «η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι η κρίσιμη περίοδος είναι το επόμενο 48ωρο από τον σεισμό».

Χαρακτηριστικό πάντως είναι το γεγονός ότι κατά τις πρώτες έξι ώρες μετά τον κύριο σεισμό καταγράφηκαν 8 σεισμοί με μέγεθος πάνω από 3,5 Ρίχτερ και ένας – ο ισχυρότερος μέχρι χθες το βράδυ – με 4,6 Ρίχτερ. Συνολικά κατά τα προηγούμενα δύο 24ωρα υπολογίζεται ότι έχουν εκδηλωθεί τουλάχιστον 40 μετασεισμοί από 3,5 έως 4,6 Ρίχτερ. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΟΑΣΠ κ. Κώστα Μακρόπουλο, «οι κάτοικοι θα πρέπει να είναι προσεκτικοί, καθώς μπορεί να συμβεί ισχυρός μετασεισμός μεγέθους 5,5 Ρίχτερ».

Την ίδια τάξη μεγέθους για τον ισχυρό μετασεισμό που αναμένεται, πρόβλεψε και ο πρόεδρος της Επιτροπής Σεισμικού Κινδύνου κ. Γεράσιμος Παπαδόπουλος: «Δεν θα απέκλεια μεγάλο μετασεισμό μεγέθους 5,5 Ρίχτερ. Κατά τη γνώμη μου, η κρίσιμη περίοδος είναι κατά τις επόμενες ημέρες μετά τον κυρίως σεισμό, όμως στη συγκεκριμένη περίπτωση μπορεί να φτάσει έως και τις 2 εβδομάδες», λέει ο κ. Παπαδόπουλος.

ΚΙ ΑΛΛΗ «ΠΡΟΒΛΕΨΗ» ΓΙΑ 7 - 7,2 ΡΙΧΤΕΡ

Σεισμός «προβλέψεων» και φημών μεγαλώνει την αγωνία

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Χάρης Καρανίκας

ΣΕΙΣΜΟΣ «προβλέψεων» και φημών εντείνει την αγωνία των κατοίκων των περιοχών που έχουν πληγεί από τον προχθεσινό σεισμό μεγέθους 6,5 Ρίχτερ στην περιοχή της Ανδραβίδας. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της «πρόγνωσης» της ομάδας BAN, η οποία καταχωρήθηκε στη βάση δεδομένων του Πανεπιστημίου Cornell στις 22 Φεβρουαρίου 2008. Η συγκεκριμένη «πρόγνωση», την οποία επικαλούνται σεισμολόγοι που βγαίνουν σε τηλεοπτικά παράθυρα κάνοντας λόγο για «αγράμματος επιστήμονες», πρόκειται επί της ουσίας για μια μελέτη που αφορά στη σύνδεση των ηλεκτρικών σημάτων του υπεδάφους με επικείμενη σεισμική δραστηριότητα.

Χωρίς μέγεθος

Αν διαβάσει κανείς προσεκτικά την πλέον πρόσφατη έκδοσή της – επικαιροποιήθηκε τελευταία φορά στις 29 Μαΐου – θα διαπιστώσει ότι πουθενά δεν αναφέρεται μέγεθος επικείμενου σεισμού σε σχέση με την προσφάτως πληγείσα περιοχή – ούτε καν χρονικό παράθυρο για την εκδήλωσή του. Παρ' όλα αυτά τις τελευταίες ημέρες ακούστηκαν ουκ ολίγες φορές σχόλια ειδικών, οι οποίοι επικαλούνταν τη συγκεκριμένη μελέτη και ανέφεραν ότι «είχε προβλεφθεί από την ομάδα BAN σεισμός μεγέθους 6,7 Ρίχτερ» ή ότι «στην ενημέρωση της 29ης Μαΐου επισμαίνεται πως μπαίνουν σε κρίσιμη περίοδο». Πουθενά στη μελέτη BAN δεν δίνεται πρόβλεψη μεγέθους σεισμού ή χρονική τοποθέτηση προβλεπόμενης δόνησης – το μόνο που υπάρχει είναι ένας γεωγραφικός προσδιορισμός περιοχών με αυξημένη επικινδυνότητα εκδήλωσης σεισμού έπειτα από την καταγραφή ηλεκτρικών σημάτων. Στην εισαγωγή της μελέτης BAN αναφέρεται ότι «ερευνάται η

σεισμική συμπεριφορά σε περιοχή υποψήφια να εκδηλώσει κύριο σεισμό έπειτα από την παρατήρηση της δραστηριότητας ηλεκτρικών σημάτων έως την επικείμενη σεισμική δόνηση... Παρουσιάζονται παραδείγματα τα οποία αναφέρονται σε σεισμούς μεγέθους 6,0 Ρίχτερ που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων μηνών του 2008»...

Στην Κεφαλονιά

Εφιαλτική πρόβλεψη για σεισμό μεγέθους 7 με 7,2 Ρίχτερ στα νότια της Κεφαλονιάς με χρόνο εκδήλωσης τα τέλη Ιουλίου – συν - πλην τριάντα ημέρες – έχει δημοσιευθεί από τον καθηγητή Γεωφυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Ευάγγελο Λάγιο σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό εδώ και 10 μήνες. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή Σεισμικού Κινδύνου τον προηγούμενο Ιανουάριο, ενώ την ίδια χρονική περίοδο ενημερώθηκε και ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας. Οι αρμόδιοι την έκριναν επιστημονικά ενδιαφέρουσα, αλλά εντόπισαν αβεβαιότητα στις μετρήσεις σχετικά με το μέγεθος και τον προσδιορισμό του επίκεντρου. Ωστόσο, αποφάσισαν να προχωρήσουν σε εντατική παρακολούθηση της περιοχής. «Όμως, υπάρχει μια αβεβαιότητα για τις μετρήσεις, δηλαδή το μέγεθος και το επίκεντρο του σεισμού», σημειώνεται. Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαν «ΤΑ ΝΕΑ» με τον κ. Ευάγγελο Λάγιο λίγες ώρες μετά τον σεισμό στην Ανδραβίδα, ο ίδιος δήλωσε ότι η πρόβλεψή του αφορά την περιοχή «από τη Νότια Κεφαλονιά έως τη Ζάκυνθο». Επιπλέον επεσήμανε πως «εκκρεμεί απάντηση του ΟΑΣΠ σε αίτημα για μικρή χρηματοδότηση, ώστε να παρακολουθήσουμε λεπτομερέστερα το φαινόμενο».

